

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, declarate de avocata Diana Panov și de inculpatul

*Tihanschi Alexandru XXXXX, născut la
XX XXXXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, XXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.06.2016 – 06.03.2017,
instanța de apel: 10.05.2017 – 12.09.2017,
instanța de recurs: 18.09.2018 – 05.12.2018.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 06 martie 2017, a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Tihanschi A., ca fiind inadmisibilă.

2. Instanța de fond a constatat că prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 06.11.2008, Tihanschi A. a fost condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal la 12 ani închisoare, iar acțiunile civile înaintate de Golovco N., Cebanenco E., Cebotaru P. și Pritula C. au fost admise în principiu, urmând ca asupra lor să se pronunțe instanța civilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.02.2009, sentința a fost menținută fără modificări, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. Ira-63/10 din 16.02.2010, au fost casate parțial hotărârile adoptate, acțiunile inculpatului fiind reîncadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare.

Condamnatul invocă revizuirea cauzei penale în temeiul prevederilor art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece există mai multe hotărâri judecătorești irevocabile, ce nu se pot concilia.

Or, hotărârea pronunțată de instanța penală nu se poate concilia cu anumite hotărâri adoptate de instanțe civile, iar conexarea cauzelor date pentru rejudecare este imposibilă, având în vedere natura lor diferită.

Totodată, la adoptarea sentinței s-a ținut cont de hotărârile pronunțate în cauzele civile invocate de condamnat, iar probele administrate în cadrul acestei cauze penale au circumscris faptele care s-au produs în raporturile juridice civile ce au generat litigii în instanța de judecată, soluția pentru acestea din urmă intervenind până la judecarea cauzei penale în care a fost condamnat Tihanschi A.

Alegația condamnatului privind neconstituționalitatea legii penale în baza căreia a fost condamnat este nefondată or, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.02.2010, au fost casate parțial sentința din 06.11.2008 și decizia instanței de apel din 25.02.2009, acțiunile condamnatului fiind reîncadrate pe art. 190 alin. (5) Cod penal. Prin urmare, ultimul nu a fost efectiv condamnat în baza normei penale abrogate.

3. Avocatul Ion Dodon a declarat apel, solicitând casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

Apelantul a invocat că sentința este ilegală și neîntemeiată.

3.1. Condamnatul, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie admisă cererea de revizuire a procesului penal.

Apelantul a indicat că dosarul penal a fost fabricat, iar la examinarea lui au fost admise erori grave de drept.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Cererea de revizuire a sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06.11.2008 depusă de condamnatul Tihanschi Alexandru a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond a indicat că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, în timp ce în partea dispozitivă a indicat că aceasta se respinge ca fiind inadmisibilă.

Or, dispozitivul hotărârii instanței de fond trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

Totodată, argumentele invocate în cererea de revizuire nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute de art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, iar între hotărârile civile pe care le indică condamnatul și sentința penală a cărei revizuire se solicită nu există divergențe, ele nu se exclud reciproc și, din contra, în baza hotărârilor respective, s-a determinat caracterul penal al faptelor pentru care a fost condamnat Tihanschi A.

Deci, la adoptarea sentinței s-a ținut cont de hotărârile pronunțate în cauzele civile invocate de către condamnat și probele administrate în respectiva cauză penală au circumscris faptele care s-au produs în raporturile juridice civile ce au generat litigii în instanța de judecată, soluția pentru acestea din urmă intervenind până la judecarea cauzei penale în care a fost condamnat Tihanschi A.

Prin urmare, se constată inexistența motivelor de drept care ar permite o nouă judecată.

5. La 20 noiembrie 2017, avocata Diana Panov a declarat recurs ordinar, în care solicită repunerea recursului în termen, casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a indicat că a făcut cunoștință cu decizia motivată la 12.11.2017, fiind în imposibilitate să declare recursul în termen.

Totodată, instanța de apel nu și-a motivat decizia, limitându-se la casarea sentinței instanței de fond doar pentru a corecta eroarea de drept, în partea ce ține de respingerea cererii, constatând că este neîntemeiată și nu inadmisibilă, după cum a decis instanța de fond.

Or, admiterea apelului nu a fost efectuată cu scopul de a i se da o apreciere juridică cerințelor invocate de apelant, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut la art. 119 Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recursuri ordinare și condamnatul, în care solicită casarea acestei decizii și obligarea Procuraturii mun. Centru de a deschide procedura de revizuire în cauza penală 1-303/08, în temeiul hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 10-154/16 din 05.08.2016.

Recurentul a invocat că nu cunoaște limba moldovenească, astfel că a fost în imposibilitate să depună un recurs în termen.

Pe lângă această, procurorii Procuraturii Centru, mun. Chișinău, nu se subordonează normelor legale, nu consideră ca fiind obligatorii spre executare sentințele și hotărârile civile irevocabile, inclusiv ale Curții Supreme de Justiție. Mai mult, ignoră caracterul obligatoriu al propriilor ordonanțe, în vigoare la moment, precum și actele normative emise de organele competente.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursurile condamnatului din 15 noiembrie 2017 și 08 decembrie 2017, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile date nu întrunesc condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale condamnatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeieri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce recursurile condamnatului din 15 noiembrie 2017 și 08 decembrie 2017, nu îndeplinesc cerințele legale de conținut, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

În al doilea rând, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 12 septembrie 2017, în prezența condamnatului și avocatei D. Panov, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 10 octombrie 2017, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa condamnatului și avocatei D. Panov, ultimilor fiindu-le expediată copia de pe hotărârea motivată (*f.d. 15, 30, v.VIII*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 10 octombrie 2017, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 10 noiembrie 2017.

Totodată, recursul ordinar al avocatei D. Panov a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 21 noiembrie 2017, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 64, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea

dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Deci, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Prin urmare, mențiunea recurentei că: „a făcut cunoștință cu decizia pronunțată la 10.10.2017, la data de 12.11.2017, fiind în imposibilitate să declare în recursul în termen, acesta urmând a fi repusă în termen, cu calcularea termenului începând din 12.11.2017”, și cerința de a repune în termen a recursul declarat sunt lipsite de orice suport legal (*pct. 5. din decizie*).

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al avocatei D. Panov este depus peste termen, el urmează a fi declarat inadmisibil (*pct. 5. din decizie*).

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare din 15 noiembrie 2017 și 08 decembrie 2017, declarate de inculpatul Tihanschi Alexandru XXXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, pe motiv că nu îndeplinesc cerințele legale de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar din 20 noiembrie 2017, declarat de avocata Diana Panov împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în privința inculpatului Tihanschi Alexandru XXXXXX, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 decembrie 2018.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun